

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019

23 | 7

κριτική

Οι ανθρωποθυσίες της δημοσιότητας

Ο **Πέτρος Τατσόπουλος** γράφει ένα μυθιστόρημα για τη συντριβή των ανθρώπων υπό το κράτος της δημοσιότητας, όπως και για τις ανθρωποθυσίες που απαιτεί η συμμόρφωση στους κανόνες της

ΤΟΥ
ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
Η κυρία που λυπάται
Μυθιστόρημα.
Εκδόσεις
Μεταίχμιο,
σελ. 295,
τιμή 16,60 ευρώ

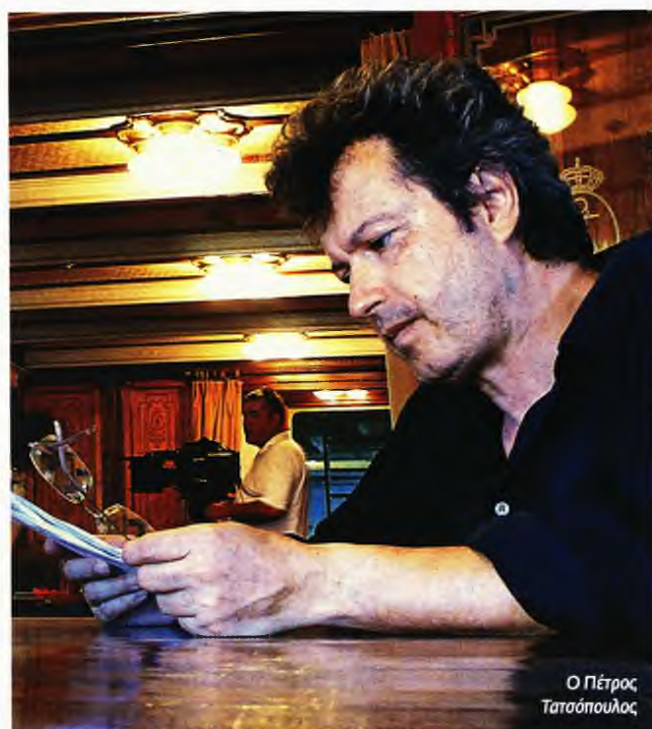

Το καινούργιο μυθιστόρημα του Πέτρου Τατσόπουλου έρχεται από τα παλιά, αλλά βαδίζει σε νέους δρόμους. Η μόνιμη αίσθηση της περιδίνησης και του κενού μέσα σε ένα ευτελές και κοινωνικά αποκρανισμένο σύμπαν, η αποθέωση του ατομοκεντρισμού και η ασυγκράτητη κατακύβη των μυθιστορηματικών πρωταγωνιστών μετά την έκπτωση από το οποίο βάθρο τους (ακόμα και αν είναι πολύ ανίσχυρο) συνιστούν τα χαρακτηριστικά που έχουν βάλει τη σφραγίδα τους σε όλο το μήκος της πεζογραφικής παραγωγής του Τατσόπουλου, σε συνδυασμό με ένα μόνιμο καθεστώς ειρωνείας και γελοιοποίησης τόσο των μυθιστορηματικών ηρώων όσο και των καταστάσεων οι οποίες τυχαίνει να τους επιβαρύνουν. Στην *Kyria που λυπάται* θα συναντήσουμε ξανά το εκφραστικό στυλ και τα θεματικά μοτίβα μέσω των οποίων παγιώθηκε στη λογοτεχνική σκηνή ο Τατσόπουλος, με την κρίσιμη διαφορά πως το ατομοκεντρικό προβάλλεται τώρα διάπλατα στο δημόσιο πεδίο, καταλήγοντας σε έναν πραγματικό τραγέλαφο.

Παρά το γεγονός πως ο Τατσόπουλος στρέφει το βλέμμα του σε ποικίλες εκφάνσεις του δημόσιου χώρου (από τις τυχαράστες προσπάθειες εισόδου στην

πολιτική σκηνή και τις ασυγχώρητες παραβλέψεις της Δικαιοσύνης μέχρι την εξαχρείωση των μεγάλων επιχειρηματικών συμφερόντων και τη διάχυτη διαφθορά), το επί της ουσίας ζητούμενο στην *Kyria που λυπάται* είναι ένα: η συντριβή των ανθρώπων υπό το κράτος της δημοσιότητας. Όλα τα πρόσωπα του βιβλίου (ο Ισίδωρος Ζουγανέλης, ψυχολόγος διάσημος για μια σειρά βιβλίων αυτοβελτίωσης, η σύζυγος του καναλάρχη που τον έχει αναδείξει σε τηλεοπτικό σtar, οι ανταγωνιστές του επί της μικρής οθόνης, ο μεγαλοδικηγόρος του καναλάρχη και ένας σατανιστής δολοφόνος ο οποίος εμπλέκεται με τους πάντες) αποτελούν θύτες και ταυτοχρόνως θύματα του θανατηφόρου έργου της δημοσιότητας.

Εκείνο που θα χρειαζόταν ο Τατσόπουλος προκειμένου να δώσει σάρκα και οστά σε μια ανάλογη ιστορία, προκειμένου να ζωντανέψει απερίσπαστα την ατμόσφαιρά της, είναι το κλίμα της μαύρης κωμωδίας. Η *Kyria που λυπάται* παραμένει ωστόσο μια μόνο εν μέρει και επιπλέον φανερά διαστακτική μαύρη κωμωδία, που παγιδευείται μεταξύ δραματικής κομεντί και κοινωνικής παρωδίας, αδυνατώντας να εμπεύσει μια όντως εμπρηστική έξοδο. Ένα πρόσθετο πρόβλημα είναι το ακατάσχετο, χωρίς το παραμικρό νεύρο (και δίχως κανένα δραματουργικό έρμα) υβρεολόγιο του αφηγητή, ο οποίος και σεξολογεί ασυ-

Ο Πέτρος Τατσόπουλος

στόλως, διαψεύδοντας τον οιονδήποτε αισθησιασμό.

Αν παραμερίσουμε την κλιματική του ανισορροπία, το μυθιστόρημα του Τατσόπουλου διατηρεί πλήθος αξιοπρόσεκτα στοιχεία. Δύο από αυτά: η ενίσχυση του χαρακτήρα του ψυχολόγου-ηλεκτάρ με ένα τραυματικό παρελθόν (εξαιτίας της αυτοκτονίας της μάνας του), που εισβάλλει λειτουργικά στον παρόντικό χρόνο της αφήγησης, και η αστυνομική πλοκή, που είναι συνεχώς παρούσα και σωστά οργανωμένη χωρίς εκ παραλλήλου να μετατρέπεται σε κυρίαρχο παράγοντα (αποπροσανατολιστικό για τις γενικές κατευθύνσεις της μυθολογίας). Κυρίως όμως είναι το ζήτημα για το οποίο μιλούσα προεισαγωγικά: η περιδιάβαση στο παραλυτικό τοπίο

της δημοσιότητας. Δίκαιοι και άδικοι (αν χωρεί εδώ ένα τέτοιο σχήμα), κύριοι και δούλοι (οικονομικά, ταξικά και ιεραρχικά), φιλόδοξοι με υπέρμετρες αποβλέψεις (οι τηλεοπτικοί αντίπαλοι του Ισίδωρου Ζουγανέλη) και κυνικοί με άπειρα αποθέματα συνδιαλλαγής και αδιαλλαξίας (ο δικηγόρος του καναλάρχη) υπηρετούν διά μέσου της θηριώδους εγωπάθειάς τους τον ίδιο αφέντη και αποκαλύπτουν την ίδια κοινωνική πληγή: την τερατώδη ανάγκη για δημοσιότητα, όπως γερνώνεται καθημερινά στην τηλεόραση και στα social media, έτοιμη για σφαγές ολκής, καθώς και για ανθρωποθυσίες τρομακτικού διαμετρήματος. Κορυφαία σκηνή, η αποθέωση του τραγέλαφου: η τελετή για την ηθική αποκατάσταση του σατανιστή.